

PŘEHLED VÝZKUMŮ

51

Brno 2010

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis *Peer-reviewed journal*

Ročník 51
Volume 51

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Jiří Juchelka, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Bronzové artefakty nalezené v depotech na hradišti „Tabulová hora“
u Klentnice. Srov. studii A. Navrátila. Foto J. Špaček.
*A foto of bronze artifacts found in hoards in the hill fort „Tabulová
hora“ near Klentnice. See the study of A. Navrátil. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Adress

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2010

Copyright ©2010 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

KUŘIM (OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Knínická 1577. VK. Sídliště. Záchranný výzkum.

Na přelomu dubna a května roku 2009 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v. v. i., záchranný archeologický výzkum v ulici Knínická č. 1577 v souvislosti s II. etapou přístavby areálu firmy Dahlhausen CZ.

Uvedený areál se nachází asi 250 m západně od jihozápadního cípu intravilánu, přibližně uprostřed jižního úseku polní tratě „Křivé“, který přiléhá k severní straně silnice II/386 z Kuřimi do Moravských Knínic (ulice Knínická). II. etapou přístavby byl zasažen obdélníkový pozemek o rozměrech cca 65 × 40 m bezprostředně navazující na zadní (severozápadní) hranu stávající administrativně skladovací budovy a zpevněné obslužné plochy. Lokalita je situována v nadmořské výšce od 278 do 280 m, ve spodní partii mírného jižního svahu, jímž klesá ploché návrší vybíhající jihovýchodním směrem z vrchu Cimperk (396,8 m n. m.) k potoku Kuřimka. Její přesná poloha je na ZM ČR 1:10 000 list 24-32-13 určena body o souřadnicích 403:337, 409:339, 407:343 a 401:341 mm od Z:J s. č.

Ačkoliv se jedná o prostor známého sídliště kultury s lineární keramikou, jehož části byly odkryty již při budování stávajícího areálu firmy Dahlhausen CZ v roce 2003 a sousední provozovny firmy MCAE Systems v roce 2005 (Přichystal 2004; Výška 2006), nebyla stavební činnost dopředu náležitě oznámena. Zemní práce byly náhodně zjištěny ve fázi, kdy byl terén s výjimkou úzkého pásu podél východní hrany výrazně snížen buldozerem až na základovou pláň. Přesto bylo následným záchranným výzkumem zachyceno celkem 7 pravěkých sídlištních objektů. Získaný nepočtený materiál datuje 2 jámy do kultury s vypíchanou keramikou.

Michal Přichystal

Literatura

Přichystal, M. 2004: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 45, 127.

Výška, K. 2006: Kuřim (okr. Brno-venkov). *Přehled výzkumů* 47, 107.

Resumé

Bei der Rettungsgrabung in Knínická Strasse wurden zwei Siedlungsgruben der Kultur mit der Stichbandkeramik abgedeckt.

KYJOVICE (OKR. ZNOJMO)

„Sutny“. LnK. MMK. Sídliště. Systematický výzkum.

V roce 2009 pokračoval systematický výzkum na známé polykulturní lokalitě v Kyjovicích, v trati „Sutny“, který navázal na předchozí sezonu pod patronací Ústavu archeologie a muzeologie FF MU v Brně (Kuča, Kazdová, Šabatová 2009).

Metodika

Byla prozkoumána část sektoru B4 (Kuča, Kazdová, Šabatová 2009, obr. 8), konkrétně čtverec 2e (obr. 9), v jehož rámci bylo pokračováno v podrobné preparaci objektu č. 738 se zaměřováním jednotlivých nálezů *in situ* pomocí totální stanice, přičemž byl pečlivě sledován a oddělován každý kontext. Dále byl ve čtverci 2d zdokumentován a zdigitalizován profil hliníku č. 739 (obr. 10) za pomoci digitální fotogrammetrie. Stejně se postupovalo i při výzkumu čtverců 3d, 3e a 3f, z nichž poslední dva byly již prozkoumány kompletně. Vznikla tak sada fotogrammetrických plánů jednotlivých úrovní i profilů, které byly dále zároveň s probíhající terénní částí výzkumu digitalizovány. Jednotlivé vlíčovací body byly zaměřovány totální stanicí a zpracovávány v prostředí GIS, což umožnilo vytváření přesnějších digitálních plánů bez nutnosti klasické technické kresby na papír a následného skenování. Touto metodou se postupovalo i při odkrývání okolních čtverců po pravidelných vrstvách. Rovněž proběhl výzkum čtverců 3e a 3f. Na nich byly zachyceny reliktů kůlových jamek a větší množství recentních zásahů (stopy orby, reliktů blíže neurčeného druhu – bývalý stromový sad?). Exkavace probíhala po umělých vrstvách o mocnosti cca 10 cm. Vybrané typy artefaktů (označované jako „nález“) byly zaměřovány *in situ* pomocí totální stanice. Veškerá výplň pravěkých objektů byla plavena přes síta s rozměry ok 0,25 mm a 1 mm. Získané vzorky jsou průběžně tříděny a vyhodnocovány.

Detekce fosfátů v půdních vzorcích

Během výzkumu jsou pro účely geoarcheologických analýz systematicky odebírány půdní vzorky z každé uloženy. Počítá se například s kvantitativní půdní analýzou na koncentraci fosfátů.

V srpnu 2009 byla přímo na lokalitě experimentálně testována polní metoda fosfátové půdní analýzy. Použita byla modifikace Gundlachovy metody podle Eidta (1977), za použití keramických destiček usnadňujících semikvantitativní deskripci. Odebrány byly také vzorky na kvantitativní laboratorní analýzu.

a) Metodika

Použité chemikálie:

Činidlo 1: 10 g molybdenan amonný

$(NH_4)_6Mo_7O_{24} \cdot 4 H_2O$

200 ml H_2O

100 ml HCl

Činidlo 2: 0,5 g kys. askorbová

100 ml H_2O

b) Postup

1. odebrání vzorků (množství – na špičku skalpelu)
2. přidání 2 kapek činidla 1
3. ponechání reakce 2 minuty
4. přidání činidla 2 (jedné nebo dvou kapek podle výsledků)
5. fotodokumentace po 3 minutách

Z každého místa byly k semikvantitativní analýze vždy odebrány tři vzorky. Výsledky dvouminutové reakce byly vždy fotograficky zdokumentovány. Problém působil polední žár, který vedl k rychlému znehodnocení roztoku ky-